Żołnierze Wyklęci – Zapomniani Bohaterowie

https://podziemiezbrojne.ipn.gov.pl/zol/narodowy-dzien-pamieci/90456,Geneza-swieta.html
12.05.2024, 20:53

Geneza święta

> *Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych ma być wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny*
>
> *Lech Kaczyński*

Walka o pamięć i cześć

Wiele upłynęło czasu, nim 3 lutego 2011 roku Sejm uchwalił ustawę o ustanowieniu dnia 1 marca Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Środowiska kombatanckie, liczne organizacje patriotyczne, stowarzyszenia naukowe, przyjaciele i rodziny tych, którzy polegli w boju, zostali zamordowani w komunistycznych więzieniach lub po prostu odeszli już na wieczną wartę, od lat pukali do wielu drzwi z żądaniami, by wolna Polska oddała w końcu hołd swym najlepszym Synom. Przez lata odpowiedzią była cisza.

W drugiej połowie pierwszej dekady XXI wieku nadzieje zaczęły się spełniać. Apele środowisk kombatanckich zaczęły zyskiwać coraz większe poparcie. Janusz Kurtyka, prezes IPN od końca roku 2005, nadał tym staraniom silny impuls i przyspieszenie.

Między innymi 19 listopada 2008 roku podczas spotkania w Instytucie

Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, z udziałem wiceprezydenta Opola Arkadiusza Karbowiaka i pełnomocnika wojewody opolskiego ds. kombatantów i osób represjonowanych Bogdana Bocheńskiego, postanowiono zorganizować 1 marca 2009 roku w Opolu Dzień Żołnierza Antykomunistycznego. W liście do prezydenta Opola Ryszarda Zembaczyńskiego prezes Kurtyka napisał, że *uroczystość oddania hołdu członkom zbrojnych organizacji niepodległościowych, walczących po II wojnie światowej z organami komunistycznego państwa, powinna wpisać się na stałe do kalendarza uroczystości państwowych.*

28 lutego 2009 z inicjatywy prezesa Kurtyki i Jerzego Szmida na I Walnym Zgromadzeniu Stowarzyszenia NZS 1980 podjęta została uchwała popierająca inicjatywę Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, ustanowienia dnia 1 marca dniem Żołnierzy Wyklętych.

Data 1 marca nie jest przypadkowa. Tego dnia w 1951 w mokotowskim więzieniu komuniści strzałem w tył głowy zamordowali przywódców IV Zarządu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość – Łukasza Cieplińskiego i jego towarzyszy walki. Tworzyli oni ostatnie kierownictwo ostatniej ogólnopolskiej konspiracji kontynuującej od 1945 roku dzieło Armii Krajowej.

Zajęcie Polski przez Armię Czerwoną i włączenie połowy jej terytorium do ZSRS sprawiło, że dziesiątki tysięcy żołnierzy nie złożyło broni. Gotowi byli walczyć o odzyskanie niepodległości, wypełnić złożoną przysięgę.

Powojenna konspiracja niepodległościowa była – aż do powstania Solidarności – najliczniejszą formą zorganizowanego oporu społeczeństwa polskiego wobec narzuconej władzy. W roku największej aktywności zbrojnego podziemia, 1945, działało w nim bezpośrednio 150-200 tysięcy konspiratorów, zgrupowanych w oddziałach o bardzo różnej orientacji. Dwadzieścia tysięcy z nich walczyło w oddziałach partyzanckich. Kolejnych kilkaset tysięcy stanowili ludzie zapewniający partyzantom aprowizację, wywiad,

schronienie i łączność. Doliczyć trzeba jeszcze około dwudziestu tysięcy uczniów z podziemnych organizacji młodzieżowych, sprzeciwiających się komunistom. Łącznie daje to grupę ponad pół miliona ludzi tworzących społeczność Żołnierzy Wyklętych. Ostatni „leśny" żołnierz ZWZ-AK, a później WiN – Józef Franczak „Laluś" zginął w walce w październiku 1963 roku.

Na niespełna dwa miesiące przed śmiercią w katastrofie smoleńskiej prezes Janusz Kurtyka tak mówił „Rzeczpospolitej" o motywach swojego i IPN zaangażowania w przywracanie pamięci o żołnierzach antykomunistycznego podziemia: *Tradycję niepodległościową uważamy za jeden z najważniejszych elementów tożsamości naszego państwa. Poza tym czyn zbrojny i antykomunistyczna działalność w imię niepodległości po drugiej wojnie światowej funkcjonują w społecznej świadomości w stopniu niedostatecznym i często w sposób zafałszowany, co jest skutkiem konsekwentnej polityki władz PRL. Komuniści robili wszystko, by zohydzić żołnierzy niepodległej Polski oraz ich walkę… To oczywiste, że tak jak kultywujemy pamięć o Polskim Państwie Podziemnym, tak powinniśmy również pamiętać o czynie żołnierzy konspiracji antykomunistycznej. Bo to była walka o niepodległość.*

Zdecydowanego poparcia idei Dnia Pamięci udzielał Prezydent Lech Kaczyński. To on ostatecznie skierował w lutym zeszłego roku do Sejmu projekt ustawy w tej sprawie.

> *Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych ma być wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny* – brzmiało uzasadnienie projektu.

Uchwalenie Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych jest formą

uczczenia ich walki i ofiary, ale także bólu i cierpienia, jakich doznawali przez wszystkie lata PRL i ciszy po 1989 roku.

Ustawa o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

160

USTAWA

z dnia 3 lutego 2011 r.

o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

W hołdzie „Żołnierzom Wyklętym” — bohaterom antykomunistycznego podziemia, którzy w obronie niepodległego bytu Państwa Polskiego, walcząc o prawo do samostanowienia i urzeczywistnienie dążeń demokratycznych społeczeństwa polskiego, z bronią w ręku, jak i w inny sposób, przeciwstawili się sowieckiej agresji i narzuconemu siłą reżimowi komunistycznemu — stanowi się, co następuje:

Art. 1. Dzień 1 marca ustanawia się Narodowym Dniem Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

Art. 2. Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” jest świętem państwowym. Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: B. Komorowski

Porozumienie na rzecz obchodów dnia i roku Żołnierzy Wyklętych

„POROZUMIENIE NA RZECZ OBCHODÓW DNIA I ROKU ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH."

1. POROZUMIENIE NA RZECZ OBCHODÓW DNIA ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH zawiera się celem organizacji, stymulacji wzajemnej informacji o obchodach upamiętniających walkę, i męczeństwo żołnierzy II konspiracji, którzy w latach 1944-1956 uczestniczyli w „Walce o wolność i niezawisłość Polski z nową sowiecką okupacją", o tych patriotach, którzy w tym okresie byli mordowani i represjonowani, za aktywną postawę w walce z niemieckimi i sowieckimi okupantami i rodzimymi zdrajcami z PPR i PZPR.
2. Jest rzeczą ważną, żeby Dzień Żołnierzy Wyklętych był obchodzony, jako święto państwowe w rocznicę stracenia przez komunistów z PZPR – IV Zarządu WiN., ostatniego ogólnopolskiego kierownictwa prowadzonej walki. Mordu tego będącego komunistyczną zbrodnią sądową dokonano 01.03.1951 r. w więzieniu Mokotowskim. Pan Prezydent śp. Lech Kaczyński podjął w tej sprawie inicjatywę ustawodawczą, wnosząc do Sejmu projekt ustawy.
   Uczestnicy „Porozumienia" wyrażają poparcie dla Apelu do Pana Prezydenta Bronisława Komorowskiego, skierowany jednocześnie do ogółu Polaków, oraz Apelu do Posłów i Senatorów „Platformy Obywatelskiej" oraz „Prawa i Sprawiedliwości" o upamiętnienie Żołnierzy Wyklętych, wystosowanego w tej sprawie przez Fundację „POLSKA SIĘ UPOMNI" postulujących:
   a) Ustanowienie Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych jako święta państwowego, które byłoby obchodzone 1 marca każdego roku.
   b) Wmurowanie na Grobie Nieznanego Żołnierza tablic upamiętniających miejsce walki oraz kaźni Żołnierzy Wyklętych.
   c) Ogłoszenia roku 2011 rokiem Żołnierzy Wyklętych, zorganizowanie obchodów w 60 rocznicę męczeńskiej śmierci IV Zarządu WiN.
3. Wyrażając przekonanie, że organa Państwa Polskiego podejmą postulowane działania.
   Ze swojej strony, stojąc na stanowisku, że bohaterstwo, krew i męczeństwo „Żołnierzy Wyklętych" - noszących z dumą tę nazwę, będących w rzeczywistości „Żołnierzami Niezłomnymi", wymaga oddania Im należytej czci i hołdu, przy udziale i zaangażowania najszerszych kręgów społeczeństwa, przystępujemy do działań zapewniających obchody Dnia Żołnierzy Wyklętych. Niech dzień 01.03.2011 r., upamiętniający 60 rocznicę zbrodni sowieckiego okupanta, PZPR- oskich zdrajców z III Targowicy, którzy w latach 1944-1956 zamordowali około 20 000 patriotów polskich i dalszych 200 000 poddali represjonowaniu przez zsyłki i więzienia, będzie dniem zadumy i refleksji nad Wyklętymi i ich oprawcami, refleksją odnoszącą tamten heroizm, ale i zdradę – do współczesności.
4. Członkami „Porozumienia" są organizacje i osoby podpisane pod tym dokumentem, jednocześnie członkami „Porozumienia", zostają organizacje, instytucje i osoby, które złożą do niego akces poprzez przesłanie Deklaracji o przystąpieniu do „Porozumienia" zgodnie z załącznikiem nr 1. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do jak najliczniejszego udziału. Organizatorami obchodów będą społeczności lokalne. Wierzymy w ogromny patriotyzm Polaków, zwłaszcza młodzieży. Musimy przekuć niezłomność tamtych naszych Wielkich Poprzedników, w świadome aktywne uczestnictwo we współczesnych procesach globalizacyjnych w imię Polskiej Racji Stanu, w szczególny sens naszej obecności w Unii Europejskiej.
   Osoby z racji misji lub zasług dla realizacji celów Porozumienia mają nadawany tytuł Rzecznika Żołnierzy Wyklętych.
5. Członkowie „Porozumienia" prowadzą działalność na rzecz utrwalenia pamięci Żołnierzy Wyklętych w sposób niezależny i samodzielny, wykorzystując „Porozumienie" jako płaszczyznę informacji, ewentualnej koordynacji i współdziałania w realizacji poszczególnych inicjatyw, na zasadzie dobrowolności.
6. „Porozumienie" może wydawać Apele i Oświadczenia, sygnowane przez upoważnionego przedstawiciela Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość, oraz członków „Porozumienia", którzy zgłoszą akceptację dokumentu.
   Apele i Oświadczenia mogą wystosowywać członkowie „Porozumienia", z przywołaniem przynależności do „Porozumienia", w uzgodnieniu z Zrzeszeniem WiN.
7. Niech dzień 19.01.2011r, rocznica daty ostatniego rozkazu gen. Okulickiego, wzywającego do wierności sprawie niepodległości, będzie dniem rozpoczęcia działalności „Porozumienia".

POROZUMIENIE ZAWARLI : 11.01.2011 r., Warszawa Narodowe Siły Zbrojne

Prezes
Zarządu Głównego Zrzeszenia
Wolność i Niezawisłość
w Lublinie
Kapitan W.P. Jerzy Pasierbiak

PREZES FUNDACJI
"POLSKA SIĘ UPOMNI"
Jerzy Scheur

PREZES
Zarządu Głównego SZŻAK
mgr Stanisław Oleksiak

STOWARZYSZENIE ŻOŁNIERZY
—Batalionów Chłopskich—
ZARZĄD GŁÓWNY
20-027 Lublin, ul. Kardynała 4
Prezes Zarządu Głównego
ppłk. w st. sp. Czesław Ponieważ

JAN ZARYN, prof. UWSFW

Podziel się:

Drukuj:

Drukuj tą stronę Generuj PDF z tej strony